

POSTANOWIENIE

22 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Beata Janiszewska

na posiedzeniu niejawnym 22 marca 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa M. G.
przeciwko Samodzielnemu Publicznemu Zespołowi Opieki Zdrowotnej w P.
o zapłatę i ustalenie,
na skutek skargi kasacyjnej M. G.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie
z 26 września 2022 r., I ACa 399/19,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. nie obciąża M. G. kosztami postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powód M. G. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie, oddalającego apelację powoda od wyroku Sądu pierwszej instancji w sprawie przeciwko Samodzielnemu Publicznemu Zespołowi Opieki Zdrowotnej w P. o zapłatę i ustalenie (w tzw. szkodzie medycznej).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Jako przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał występowanie w sprawie dwóch istotnych zagadnień prawnych.

Pierwsze z nich miało dotyczyć tego, „czy w świetle dyspozycji przepisów art.358¹§2 w zw. Z art. 358¹§3 podjęcie akcji porodowej pomimo iż nie występowały

jej widoczne oznaki, a podyktowane było to otwarciem sali porodowej przy obecności mediów było zasadne, oraz że istnieje konieczność rozpatrzenia naruszenia przepisów prawa procesowego, zwłaszcza art.378 §1 oraz art.385 w zw.z art.381 oraz art..378 §1 i art.382 k.p.c. polegający na przyjęciu przez sąd drugiej instancji bez jakichkolwiek ustaleń faktycznych sądu pierwszej instancji za własne bez rozważań merytorycznych w kwestii czy prowadzący poród nie naruszyli procedur i tym samym nie doprowadzili do uszkodzeń okołoporodowych” (pisownia oraz interpunkcja tego i dalszych cytatów – oryginalne, s. 2 skargi). Skarżący podniósł także, iż „zarzuty apelacji opierały się przede wszystkim na błędzie lekarskim”.

Drugie zagadnienie ujęto w pytaniu o to, czy „pomimo wyraźnego żądania matki powoda przeprowadzenia porodu przy zastosowaniu cesarskiego cięcia, przeprowadzenia akcji porodowej siłami natury nie doprowadzono do urazu porodowego, co potwierdza karta informacyjna Kliniki [...] dnia 2013.01.09 w K. w załączeniu”.

Przytoczone wyżej fragmenty skargi obejmują całość wywodów skarżącego w przedmiocie przyczyn przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Jednocześnie należy zaznaczyć, że wskazaną przez powoda jedyną podstawą kasacyjną było naruszenie „art.385 oraz art.378 §1 oraz art. 382 k.p.c. polegające na przyjęciu przez Sąd drugiej instancji za własne ustaleń faktycznych Sądu Okręgowego w Krakowie bez jakichkolwiek merytorycznych rozważań w kwestii przyczyn błędu lekarskiego , a przede wszystkim sprzeczność ustaleń sądu pierwszej instancji zez gromadzonym materiałem dowodowym, co skutkowało tym , że zarzuty apelacyjne nie zostały rozpoznane” (pisownia i strona graficzna cytatu – oryginalne).

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem orzecznictwa przywołanie przyczyny kasacyjnej unormowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wymaga poprawnego zidentyfikowania problemu, w tym odniesienia go do konkretnych przepisów. Konieczne jest także przedstawienie argumentów prowadzących do rozbieżnych ocen danego zagadnienia (zob. postanowienie SN z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01). Istotność problemu prawnego wyraża się w tym, że ma on znaczenie precedensowe dla rozstrzygania podobnych spraw lub rozwoju jurysprudencji

(zob. postanowienie SN z 23 marca 2012 r., I CSK 496/11). Obowiązkiem wnoszącego skargę jest wywiedzenie i uzasadnienie występującego w sprawie problemu w sposób zbliżony do tego, jaki przewidziany jest przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (zob. postanowienie SN z 18 lutego 2015 r., II CSK 428/14).

Tylko we wskazanych wyżej okolicznościach może być realizowana publicznoprawna funkcja skargi kasacyjnej. Jednocześnie przedstawiony Sądowi Najwyższemu problem musi mieć konkretny związek z rozstrzygnięciem danej sprawy, to jest z zarzutami skargi oraz podstawą prawną i faktyczną zaskarżonego wyroku (zob. postanowienie SN z 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13). Przyjęcie skargi do rozpoznania ma bowiem na celu zarówno realizację interesu publicznego, jak i ochronę praw prywatnych. Zagadnienie prawne powinno mieć więc taki wymiar problemowy, aby udzielona przez Sąd odpowiedź miała znaczenie dla rozstrzygnięcia o zasadności skargi kasacyjnej wniesionej w sprawie, w której pytanie zostało zadane, a jednocześnie – dzięki uniwersalnemu ujęciu – odpowiedź ta uzyskiwała walor aplikacyjny w rozstrzyganiu innych spraw. Oznacza to, że do sformułowania zagadnienia prawnego konieczne jest wydobycie z okoliczności faktycznych sprawy elementów charakterystycznych dla określonej grupy lub kategorii przypadków, a następnie generalizacja jego konstrukcyjnych elementów, które będą stanowiły podstawę analizy prawnej; dzięki temu odpowiedź na zagadnienie prawne, nie tracąc więzi z rozpoznawaną sprawą, może służyć ocenie problemów jurydycznych występujących w innych sprawach.

Przedstawione przez skarżącego kwestie nie stanowią istotnych zagadnień prawnych w opisanym wyżej rozumieniu, nie występują również w sprawie.

Wstępnie należy zauważyć, że sposób zredagowania skargi kasacyjnej, zobrazowany w cytowanych wyżej fragmentach skargi, stwarza trudności w analizie merytorycznego stanowiska powoda. Niezrozumiałe jest również łączenie przez skarżącego kwestii dotyczącej przebiegu akcji porodowej, której rzekoma wadliwość miała wywołać u powoda szkodę na osobie, z art. 358¹ § 1 i 3 k.c. Przywołane unormowania dotyczą bowiem zasady nominalizmu; nie były one

istotne dla sprawy i nie zostały wskazane wśród podstaw skargi kasacyjnej, a zatem żaden związany z nimi problem nie może występować „w sprawie”.

Obecność art. 358¹ § 1 i 3 k.c. w skardze kasacyjnej daje się wytłumaczyć jedynie omyłką wywołaną kopiowaniem tekstu – zarówno treść tego środka zaskarżenia, jak i jego forma świadczą bowiem o tym, że określone fragmenty skargi zostały w całości przeniesione z jednej z komercyjnych baz informacji prawnej. Działanie tego rodzaju nie jest wprawdzie zabronione, jednak mechaniczne oparcie się na wzorze pisma, stworzonym bez związku z konkretną sprawą, nie sprzyja przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania (zob. postanowienie SN z 15 grudnia 2022 r., I CSK 2550/22; *nota bene* w przytoczonej sprawie skarżąca czerpała z tego samego wzoru skargi kasacyjnej).

Niezależnie od tego, że nie wyjaśniono związku zasady nominalizmu z przedmiotem sprawy, dotyczącej prawidłowości przeprowadzenia akcji porodowej, wypada również zaznaczyć, iż ocena zasadności określonych działań medycznych zasadniczo nie może stanowić istotnego zagadnienia prawnego. Ocena taka jest bowiem oparta na badaniu określonych zachowań z perspektywy zgodności ze wskazaniami aktualnej wiedzy medycznej, a nie na rozstrzygnięciu problemów o charakterze prawnym. Na marginesie wypada zauważyć, że wskazanie przez skarżącego na „obecność mediów” na sali porodowej nie znajduje odzwierciedlenia w wiążących Sąd Najwyższy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) ustaleniach faktycznych Sądu drugiej instancji, które nie mogą być zwalczane w ramach skargi kasacyjnej (art. 398³ § 3 k.p.c.). Pytanie związane z faktami, które nie zostały ustalone w sprawie, nie może natomiast stanowić istotnego zagadnienia prawnego, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Dalsza część pierwszego ze sformułowanych w sprawie zagadnień prawnych nie poddaje się rekonstrukcji. Nie wyjaśniono bowiem (i obiektywnie trudno zrozumieć istnienie takiej zależności), w jakiej relacji wskazanie na konieczność rozpoznania jednego z zarzutów skargi miałoby pozostawać z pytaniem o prawidłowość przebiegu akcji porodowej oraz ze wskazaniem na art. 358¹ k.c. Ta część wypowiedzi pełnomocnika powoda jest niezrozumiała nie tylko z punktu widzenia gramatycznego, lecz także nie wykazuje związku z podstawą

skargi, gdyż „konieczność rozpatrzenia naruszenia przepisów prawa procesowego” stanowi kwestię kategorialnie odmienną od przedmiotu istotnego zagadnienia prawnego.

Co się z kolei tyczy drugiego z zagadnień prawnych, to odnosi się ono do kwestii ściśle faktycznej, a nie jurydycznej, wobec czego a *limine* nie może stanowić istotnego problemu prawnego. Wcześniej wskazywano już, że w postępowaniu ze skargi kasacyjnej nie jest dopuszczalna ocena dowodów lub ustalanie nowych faktów; dołączenie do skargi kasacyjnej dowodu (pochodzącego zresztą jeszcze sprzed wytoczenia powództwa) nie mogło zatem odnieść pożądanego skutku.

Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Najwyższy uznał, że z motywów skargi kasacyjnej nie wynika, by zachodziły przyczyny określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., co uzasadniało odmowę przyjęcia tej skargi do rozpoznania. O kosztach rozstrzygnięto na podstawie art. 102 k.p.c., mając na względzie sytuację zdrowotną i osobistą małoletniego powoda, a także fakt, iż nieuchronny, wobec treści skargi, wynik postępowania ze skargi kasacyjnej był efektem działań nieopartych na własnym wyborze małoletniego powoda.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzeczono, jak w sentencji postanowienia.

[SOP]

[ms]